

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๘/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๑๖/๒๕๖๘

วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง

นายณัฐพร โตประยูร

ผู้ร้อง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒

พรรคภูมิใจไทย ที่ ๓

กรรมการบริหารพรรคภูมิใจไทย ที่ ๔

สมาชิกวุฒิสภา (รายชื่อปรากฏตามสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง) ที่ ๕

นายเนวิน ชิดชอบ ที่ ๖

นางกรรณา ชิดชอบ ที่ ๗

นายทองเจือ ขาดกิจเจริญ กับพวก ที่ ๘

นายศุภชัย โพธิ์สุ ที่ ๙

นางสาววาริน ชินวงศ์ ที่ ๑๐

นายสมเจตน์ ลิ้มปะพันธ์ ที่ ๑๑

นายสุบิน ศักดา ที่ ๑๒

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

- ๒ -

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายณัฐพร โตประยูร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการและควบคุมดูแลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือก เป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้ผู้สมัครที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเข้าไปในกระบวนการเลือก สมาชิกวุฒิสภา เพื่อลงคะแนนให้แก่กลุ่มผู้สมัครที่เป็นพรรคพวกของตนและกีดกันไม่ให้ผู้สมัครอื่น ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพิกเฉยหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ต่อกรณีมีผู้สมัครนำเอกสารข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร (แบบ สว.๓) ไปจัดทำเป็นโพรไฟล์ชื่อบุคคล ที่เป็นเป้าหมายให้ได้รับเลือกเข้าไปในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ไม่สั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ และไม่สั่งระงับ สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้เป็นการชั่วคราว หากก่อนประกาศ ผลการเลือกมีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และมีหลักฐานอันควร เชื่อได้ว่าผู้สมัครกระทำการหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม อีกทั้งประกาศผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยไม่รับฟังคำคัดค้านและไม่ดำเนินการสืบสวน หรือไต่สวนตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเอื้อประโยชน์ ให้พรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๓) กรรมการบริหารพรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๔) สมาชิกวุฒิสภา (ผู้ถูกร้องที่ ๕) นายเนวิน ชิดชอบ (ผู้ถูกร้องที่ ๖) นางกรรมา ชิดชอบ (ผู้ถูกร้องที่ ๗) นายทองเจือชาติกิจเจริญ กับพวก (ผู้ถูกร้องที่ ๘) นายศุภชัย โพธิ์สุ (ผู้ถูกร้องที่ ๙) นางสาววาริน ชินวงศ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑๐) นายสมเจตน์ ลิ้มปะพันธ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑๑) และนายสุบิน ศักดา (ผู้ถูกร้องที่ ๑๒) ร่วมกันกระทำการทุจริตกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นเหตุให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการเลือกและการได้รับเลือกให้เป็นสมาชิก วุฒิสภา กระทำการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลไม่ให้ สมาชิกพรรคกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ร่วมกระทำการกับผู้ถูกร้องที่ ๖

และที่ ๗ วางแผน สั่งการ และควบคุมกระบวนการทุจริตการเลือกสมาชิกวุฒิสภาทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เป็นผลให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๓๘ คน และสำรอง จำนวน ๒ คน ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๒ เป็นผู้ดำเนินการตามแผนการทุจริตการเลือก สมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ถูกร้องที่ ๕ ได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา มีหน้าที่ และอำนาจในการถ่วงดุลการใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ได้แก่ การพิจารณาและกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวด้วยความไม่เป็นกลางทางการเมือง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เป็นไปตามกฎหมาย และเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ ต่อการลงมติไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่ไม่ขึ้นกับฝ่ายผู้ถูกร้องที่ ๕ รวมทั้งพฤติการณ์ การลงมติของผู้ถูกร้องที่ ๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ที่ลงมติไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการกระทำที่ ผิดใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมือง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ มีพฤติการณ์ทุจริตการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยร่วมกันกระทำเป็นขบวนการและแบ่งหน้าที่กันทำ เป็นผลให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่อยู่ภายใต้อาณัติของผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นการกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย ทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และกระทำการให้ได้มาซึ่งอำนาจ ในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นการกระทำ เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง หากผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ยังคงใช้อำนาจและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อไป จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและเป็นภัยอันตราย ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำ ดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ แต่อัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ดังนี้

- ๔ -

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสั่งให้เลิกการกระทำดังกล่าว

๒. สั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ หยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้อง จนกว่าจะมีคำวินิจฉัย

๓. สั่งให้รัฐมนตรีของพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคภูมิใจไทยที่มีรายชื่อตามสำนวนการสอบสวนของผู้ถูกร้องที่ ๑ หยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้อง จนกว่าจะมีคำวินิจฉัย

๔. ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าการเลือกและการประกาศผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ วรรคสาม ให้อัยการสูงสุดแจ้งผลการดำเนินการตามคำร้องของผู้ร้องและจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ต่อมาอัยการสูงสุดมีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ แจ้งว่า ได้รับคำร้องของผู้ร้องไว้ดำเนินการ โดยสอบถ้อยคำผู้ร้องและบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐาน พร้อมขอพยานหลักฐานประกอบ รวมทั้งมีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งและอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อขอทราบผลการดำเนินการพร้อมพยานหลักฐาน แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการและพยานหลักฐานจากหน่วยงานดังกล่าว ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่ครบถ้วนและเพียงพอต่อการพิจารณาว่าจะดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่ง

- ๕ -

ไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ รวมทั้งหนังสือของอัยการสูงสุด ฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดและอัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่การพิจารณาว่าจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยนั้น จะต้องมิมีกรณีเป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วย เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ กระทำการเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นการกล่าวอ้างว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาและความผิดทางอาญา การกระทำดังกล่าวอยู่ภายใต้การตรวจสอบและดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

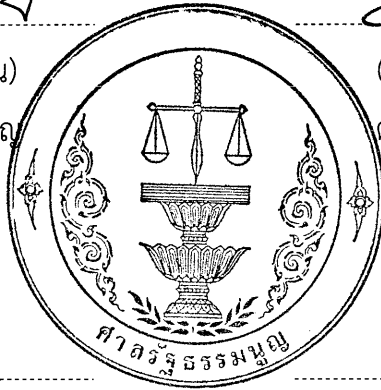
(คำสั่งที่ ๖๘/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ